

להבין ענין נרות חנוכה

ביאור בדרך אפשר

1 שְׁהֵמְשָׁכָה מִהֶמְקוֹם הַנְּעֵלָה מִהַבְּנָה וְהַשְׂגָּה שָׁבוּ הוּא עֲנִינָן
 2 הַהוֹדָאָה (אור-אין-סוף שְׁלֹמְעֵלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת בַּחֲנִינָה
 3 "פְּנִימִיּוֹת עֵתִיק") הִיא בְּאִפְּן דְּבִרְכָה (יְבָרְכֵנָה), הֵינְנוּ
 4 שְׁהֵמְשָׁכָה הִיא בְּדֶרֶךְ מִמְּיָלָא, לֹא צוּרָךְ בַּתְּפִילָה וּבִקְשָׁה,
 5 וְהֵמְשָׁכָה בְּאִפְּן זֶה
 6 הַמִּשְׁכָּה "בְּדֶרֶךְ מִמְּיָלָא" הִיא
 7 (בְּעֵקֶר) עַל-יְדֵי חֲסִידֶיךָ
 8 דְּוָקָא. הֵינְנוּ דְּזָה
 9 שְׁהֵמְשָׁכָה הִיא
 10 מִהֶמְקוֹם שָׁבוּ הוּא עֲנִינָן
 11 הַהוֹדָאָה, הוּא גַם
 12 בְּצַדִּיקִים וְיִשְׂרָיִם וְאִין זֶו
 13 מַעֲלָתָם הַמְּיוֹחֶדֶת שֶׁל "חֲסִידֶיךָ".
 14 דְּכִינָן שְׁגַם אַרְיָךְ בַּחֲנִינָה
 15 "אֲרִיךְ אַנְפִּין" שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה
 16 ב"כְּתוּר עֲלוּיִן" שֶׁלֹּמְעֵלָה מִעֶשֶׂר
 17 הַסְּפִירוֹת וּמִכָּל-שִׁפְן
 18 חִיצוֹנִיּוֹת עֵתִיק שֶׁהִיא חֶלֶק
 19 מִבְּחִינַת "עֵתִיק יוֹמִין" שֶׁהִיא
 20 פְּנִימִיּוֹת הַכְּתוּר" הֵם לְמַעְלָה
 21 מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת, אִין שְׁיָךְ
 22 בְּהֵם הַשְׂגָּה אֶלָּא הוֹדָאָה
 23 בְּלִבְדָּ וְהַהִמְשָׁכוֹת מִדְּרוֹגוֹת אֵלוּ
 24 הֵן עַל יְדֵי "צַדִּיקִים" הַמְּמַשִּׁיכִים
 25 מִבְּחִינַת "אֲרִיךְ", ו"יִשְׂרָיִם"
 26 הַמְּמַשִּׁיכִים מִבְּחִינַת (חִיצוֹנִיּוֹת)
 27 "עֵתִיק" וְאִין זֶו דְּרַגְגָּה שֶׁרַק
 28 הַחֲסִידִים מִמְּשִׁיכִים מִמְּנָה. אֶלָּא
 29 שְׁהֵמְשָׁכָה מֵאֲרִיךְ
 30 וּמִחִיצוֹנִיּוֹת עֵתִיק (שְׁעַל-
 31 יְדֵי צַדִּיקִים וְיִשְׂרָיִם) הִיא
 32 (כְּמוֹ) בְּדֶרֶךְ פְּעֵלָה,
 33 בְּרוּמָה לְהַמְשָׁכָה שֶׁעַל יְדֵי
 34 תְּפִילָה וּבִקְשָׁה וְאִמְתִּית
 35 הָעֲנִינָן דְּבְּדֶרֶךְ מִמְּיָלָא לֹא
 36 כָּל פְּעוּלָה הוּא בְּהֵמְשָׁכָה
 37 מִפְּנִימִיּוֹת עֵתִיק (שְׁעַל-
 38 יְדֵי חֲסִידֶיךָ), פְּדִלְקָמֵן.
 39 (ח) וְהָעֲנִינָן הוּא, דְּאֲרִיךְ
 40 וְעֵתִיק שֶׁלֹּמְעֵלָה בַּכְּתוּר עֲלוּיִן הֵם בְּדַגְמַת רְצוֹן וְתַעֲנוּג שֶׁבִּנְפֶשׁ הָאָדָם,
 41 אֲרִיךְ מִקְבִּיל לְעִינֵי הָרָצוֹן, וְעֵתִיק מִקְבִּיל לְעִינֵי הַתַּעֲנוּג. וְהַחֲלוּקִים אֶחָד
 42 הַהַבְּדִלִים שְׁבִינֵי רְצוֹן לְתַעֲנוּג בְּנַפְשׁ הָאָדָם הוּא⁴⁷, דְּפַעֲלַת הָרָצוֹן
 43 בְּהַפְּחוֹת וְהָאֲבָרִים הִיא בְּדֶרֶךְ שְׁלִיטָה וְהַכְּתוּר, הֵינְנוּ שְׁהַכְּחוֹת

ביאור בדרך אפשר

44 וְהָאֲבָרִים מֵצַד עֲצָמָם נִשְׁאָרִים בְּטַבְעָם כְּמוֹ שֶׁהָיוּ קִדְּם, אֶלָּא
 45 שֶׁהָרָצוֹן שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם וּמְכַרִּית אוֹתָם שֶׁהָיוּ כְּפִי הָרָצוֹן (גם)
 46 בְּמִקְרָיִם שֶׁהָרָצוֹן מְכַרִּית אוֹתָם לְעִשׂוֹת פְּעוּלָה הַפָּךְ הַטַּבְעִי שְׁלָהֶם).
 47 וְהַפְּעֵלָה שְׁנַעֲשִׂית בְּהַכְּחוֹת וְהָאֲבָרִים עַל-יְדֵי הַתַּעֲנוּג, כִּינָן
 48 שֶׁהַתַּעֲנוּג הוּא הַפְּנִימִיּוֹת
 49 וְהַחֲסִיּוֹת דְּהַכְּחוֹת
 50 וְהָאֲבָרִים עֲצָמָם⁴⁸, כְּפִי
 51 שְׂרואִים בְּפִעוּל שֶׁהַתַּעֲנוּג הוּא
 52 הַכּוֹחַ הַמְּרַכְּזֵי הַמְּנִיעַ אֶת הָאָדָם
 53 לְהַתְּיַגֵּעַ כְּדֵי לְהַשִּׁיג דְּבָרִים
 54 גַּשְׁמִיִּים אוֹ רוּחָנִיִּים שְׂגוּרִים לוֹ
 55 עוֹנָג. וְחוֹמֶרֶת הַצַּעַר וְהִיסוּרִים,
 56 חֲלִילָה, הִיא הַעוֹבְדָה שֶׁהֵם הִיפָךְ
 57 הַתַּעֲנוּג, כִּךְ שֶׁהַתַּעֲנוּג הוּא הַחֲתוּת
 58 וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל כָּל כּוֹחוֹת הַנַּפֶּשׁ
 59 וְשֶׁל כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף לְכֹן,
 60 הַפְּעֵלָה שְׁנַעֲשִׂית בְּהֵם
 61 בְּכּוֹחוֹת וּבְאֲבָרִים עַל-יְדֵי
 62 הַתַּעֲנוּג הִיא (לֹא בְּאִפְּן
 63 דְּשְׁלִיטָה וְהַכְּרָח, אֶלָּא)
 64 שֶׁהֵם עֲצָמָם נַעֲשִׂים כֶּף
 65 שֶׁהֵי הֵם נִהְיִים וּמִתַּעֲנָגִים
 66 מִהַדְּבָרִים הַלְלוּ.
 67 וְעַל-דֶּרֶךְ-זֶה הוּא
 68 לְמַעְלָה⁴⁹, בְּאִלּוּקוֹת,
 69 דְּהַשְׁנוּי (כְּבִיכּוֹל)
 70 שְׁנַעֲשָׂה בְּדַרְגָּא
 71 דְּהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת עַל-יְדֵי
 72 הַהֵמְשָׁכָה דְּחִיצוֹנִיּוֹת
 73 הַכְּתוּר שְׁנַמְשָׁכַת עַל-יְדֵי
 74 הַצַּדִּיקִים, שְׁעִנְיִינָה שֶׁל
 75 הַמִּשְׁכָּה זֶו (הַמְּקַבֵּלָה לְעִינֵי כּוֹחַ
 76 הָרָצוֹן שֶׁבִּנְפֶשׁ) הוּא דְּגַם
 77 כְּשֶׁמְצַד בְּחִינַת
 78 הַהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת יִשְׁנָה גְּזָרָה
 79 מִלְּמַעֲלָה שְׁלֹא תִּהְיֶה
 80 הַמְּשָׁכַת הַשְּׁפָעָה וְעַל-
 81 יְדֵי שְׁהַצַּדִּיק בְּכּוֹחַ הַתְּפִילָה
 82 וְהַבְּקָשָׁה שֶׁלו ("יְהִי רְצוֹן")
 83 מִמְּשִׁיף וּמְעוֹרֵר רְצוֹן חֲדָשׁ מִהַפְּתָר שְׁלֹמְעֵלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת
 84 (חִיצוֹנִיּוֹת הַפְּתָר בַּחֲנִינָת "אֲרִיךְ") מִתְּבַטְּלַת הַגְּזָרָה, עַל יְדֵי שְׁנַמְשָׁךְ
 85 בְּסִדּוֹר הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת מְעוֹרֵר שֶׁלֹּמְעֵלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת יֵשׁ בּוֹה חִסְרוֹן מְסוּיִם כִּי
 86 הוּא בְּאִפְּן דְּשְׁלִיטָה וּמְמַשְׁלָה (כְּכַתּוּב צַדִּיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאָתָה

(47) ראה עד"ז סהמ"צ להצ"צ צו, ב. (48) ראה גם לקו"ת ויקרא בהוספות נב, א. (49) ראה סהמ"צ שם צח, א בהגהה.